

ואומה תעמוד קרועת לב, אך נושמת, לקבל את הנס האחד, אין שני.

אשדות יעקב איחוד

יום העצמאות תשפ"א, 14.04.21, עלון מס' 1562

יום הזכרון לחללינו במערכות ישראל ופעולות האיבה

יזכור

במלאת שבעים ושלוש שנה למדינת ישראל, יעלה עם ישראל ברטט, גאוה והוקרה את זכר בניו ובנותיו, חיילי צבא ההגנה לישראל ואזרחי המדינה, גיבורי האומה אשר חרפו נפשם למות במערכות הקרב ובהגנה על אדמתם, ובחמדת חייהם הצעירים, הטהורים והאמיצים, הנחילו לעמם את חרותו.

חללינו במלחמות ישראל

יצחק ליבוביץ' ז"ל
רודי בירקנפלד ז"ל
דוד ברזני ז"ל
יוסף יעקב ז"ל
אליעזר הוק ז"ל
יובל גלי ז"ל
דני פלג ז"ל
אפרים שרעבי ז"ל
מנחם פונדק ז"ל
יוחאי קורן ז"ל
בארי אורן ז"ל
יעקב ברקאי ז"ל
אבנר אלחר ז"ל
מורן כהן ז"ל

חללינו ממוקשים ומהפגזות

חיים מוצרי ז"ל
חנן לרנר ז"ל
גרהרד קלר ז"ל
יהודה חלק ז"ל
חני ענבי ז"ל
אלי עודד ז"ל
אברהם אקראי ז"ל
חיים טריוויס ז"ל
אסתר יעקובסון ז"ל

יקדש ישראל זכרם, יתברך בזוהר גבורתם, ינחם נאמנה את אבליהם השכולים שזכו לראות כי נרצה קרבנם וישא לעד את שאיפת חייהם. היום ירים ישראל על נס את עוז רוחו של צבא ההגנה לישראל, מבטח השלם והחרות של מדינתנו המוקמת.

יזכור ישראל

חיילי אשדות יעקב איחוד – יום העצמאות תשפ"א

חיילים

לוחם בפלחץ (חטיבת החילוץ) באיו"ש	אוהב ציון כפיר
מגן אסטרטגי בחיל אוויר	אופיר גפן
חטיבה 474 חיל האיסוף, חמל תצפיות	ברון עידן
חיל מודיעין, מושב אורה בירושלים	גפני יפעת / דינס
מ"מ טירונים בחיל האיסוף הקרבי בסיירים	וינטרוב יאיר
הנדסאי אלקטרוניקה בחיל אוויר	וקנין אחי
משקית מתנדבים לשכת גיוס	וקנין אסתר
חיל החינוך במחווה אלון, פיקוד טירוניות עולות חדשות	כהן נועם
מגן צופן בחיל התקשוב	לוי מאיה
חיל החינוך במחווה אלון, פיקוד טירוניות בדואים ודרוזים	לוי שחר
מש"קית נפגעים בחיל אוויר	לוין יובל
לוחם מג"ב	ליאם לוי
לוחם בסיירת חרוב, בבא"ח בקעות	מזרחי טל
לוחם בעוקץ	משה חי אלי
משרתת במודיעין	נחום יעל
יחידת אגוז, בחטיבת הקומנדו	נחום נווה
תצפיתנית בגדוד 636 אי"ש, חיל הגנת הגבולות	ספיבק נועה
יהלום, הנדסה קרבית	ספיבק רן
יחידת הבלנ"ם (ניוד מבצעי) חיל רגלים	עומר ליאני
טירונות	עילאי סקאל
גדוד 50 בנח"ל, טבח בקו עזה	פלקס נגה
חיל החינוך במחווה אלון, פיקוד טירוניות עולות חדשות	פרידר נועה
בקש"ית, בחיל הים בחיפה	קוצ'וק גד
חיל מודיעין, מתמקצעת בשה הערבית	רווה טל
חיל הלוגיסטיקה בעיר הבהדים, מפקדת אוכלוסיות מורכבות	שוחט תמר
במתקן אדם, שקמיסטית	שיטרית מיקה
לוחם בחייל האוויר	שקד זיו
ביחידה מובחרת בזרוע היבשה	שקד רון

חיילי קבע

בקבע - קצין בבה"ד 1 בגדסר נח"ל	שוחט יואב
בקבע - מ"פ בתותחנים	וקנין איתמר

חיילי אשדות יעקב איחוד – יום העצמאות תשפ"א

שנת שירות	
אליפז (חקלאות)	פלג מעין
בכפר הירוק (נוער ט"י-י"ב)	שוחט יפתח
גינות העיר (ילדי עובדים זרים, דתיים/חילוניים, ערבים/יהודים)	סדן רום
כפר הנוער מנוף (נוער בסיכון י"י-י"ב)	מרינסקי אליעד
כוכבי המדבר, נוער בדואי	ליאני רז
ארה"ב, קליבלנד הסוכנות היהודית	ארנון אורי
מצטיינים	
חטיבה 474 חיל האיסוף, חמל תצפיות	ברון עידן
לוחם מג"ב	ליאם לוי
חיל מודיעין, מושב אורה בירושלים	גפני יפעת / דינס
יחידת אגוז, בחטיבת הקומנדו	נחום נווה

מזל טוב!
לדינה ומוטי כהן
להולדת הנכד - יומט
בן לנווה וטל
מזל טוב למשפחה!

מזל טוב!
לאסנת איתן, לחן איתן
להולדת הנכד הככור - נבו
בן לרן וצומר
מזל טוב לכל המשפחה!

מזל טוב!
לבר ונדב יוסיפואן להולדת הבת - גיל
אחות לעמרי
לאודי ומנחם כהן להולדת הנכדה
מזל טוב לכל המשפחה!

פתיח

למרות שאנחנו ערב יום עצמאותנו ה-73 ומתבקש לפרגן למדינה על השגיה, ורבים המה כחול אשר על שפת הים, אשאר זאת להזדמנות אחרת, כדי לעמוד דקה דומיה וירטואלית לכביש תשעים, שהוא עורק התחבורה המרכזי שלנו, שכל נסיעה בו הופכת לסיוט של ממש בגלל השקעים שהולכים וגדלים בשולי הכביש, שגם כך הוא צר מדי, נטול שולים ולא ידידותי, בעיקר עבור מי שנתקע שלא באשמתו אחר טרקטור או רכב כבד.

שבוע פסח הדגים זאת באופן בולט, כאשר עם ישראל, הממודר לפי שעה מטיסות לחו"ל, עט על נתיב התחבורה הבעיתי, כדי לגלות שעמק הירדן במיקום להיות 'ארץ הכנרת' הופך לפקק תנועה אחד גדול, ושלהגיע מאשדות לצמח עלול לעיתים לקחת שעה ואף ויותר.

כמובן שפניתי לעידן גרינבאום, שכואב כמוני את מצב הכבישים, ואף פונה תדיר למי שצריך ושממליץ לנו, אזרחי העמק, להציף במכתבים את הגוף הקרוי 'נתיבי ישראל'. האמת שכבר עשיתי זאת לא מעט פעמים, ולזכותם של 'הנתיבים' יאמר שהם תמיד עונים, אבל נוסח התשובה לא משתנה: אזרח יקר, אנו עושים הכל לשרת אותך... לוקחים לתשומת ליבנו את הערתך ומתחייבים לפעול לשיפור המצב. חברים, זה לא עובד.

חג שמח ומינגול מהנה!

אבנרון

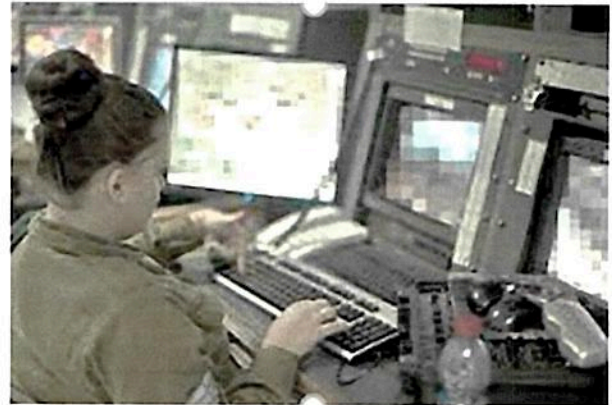
העיניים של המדינה

את השרות שלי התחלתי כמו כולן, כתצפיתנית מן השורה, אומרת עידן. תוך כדי שרות החלטתי לצאת לפיקוד, כי היה לי חשוב להתפתח תוך כדי התפקיד, ולכן יצאתי לקורס מפקדים בבסיס סיירים ליד אילת. עכשיו, כמפקדת בחמ"ל, אני אחראית לנהל את כל הארועים בגזרה, שזה אומר אחריות כבדה מאד, משום שאני צריכה לקבל את מירב הנתונים ועל פי שיקול הדעת, לקבל החלטות בזמן אמת. אמנם מעלי יש ממ"פאית שאני יכולה להתייעץ איתה, אבל לא תמיד זה מתאפשר, בגלל גורם הזמן, שהוא קריטי, ולכן המיומנות והנסיון, מאפשרים לי לקבל החלטות באופן די עצמאי.

האם יצא לך לתפקד בארוע יוצא דופן?
היו מקרים, אמנם לא בסדרי גודל של הארוע מלפני כשנתיים, בו התקרבו מחבלים אל גדר הבטחון ובזכות ערנות של תצפיתנית אשדותית (סער מזרחי) צה"ל חיסל אותם, אבל ארועים כמו כניסות למוצבים חודרים של צה"ל, מתרחשים מדי פעם, ובמקרים כאלה אנחנו מתפעלות את הכוחות בהתאם לנוהל, ומאחר ואנחנו מיומנות, זה בא די בקלות.

ההגדרה 'העיניים של המדינה' הולמת את הפעילות שלכן? אני מזדהה עם ההגדרה הזו באופן חד משמעי. אחת הסיבות שאני אוהבת את התפקיד, זה שאין דיסטנס מהבנות. אני עושה איתן צחוקים להפיג המתח, ויחד עם זה דואגת שהמסגרת הצבאית תישמר, כי חשוב לאזן בין הדברים כל הזמן. הבנות יודעות את מקומן ויש ביננו כבוד הדדי.

כיצד שומרים על דריכות במצבים של שגרה מתמשכת? צריך לשנן כמה התפקיד שלנו חשוב, ומה מצפים מאיתנו. בלי הבנה שהתפקיד משמעותי יהיה מאד קשה לתפקד. סידור העבודה של תצפיתניות שמתכתב עם הצורך לשמור על ערנות ודריכות מרביים,

צילום אילוסטרציה

סמל עידן ברון, בתם של יגאל ז"ל ומירב תבל"א, נכדתם של רוחליה וחגי ברון, המשמשת כראש צוות תצפיות של חיל האיסוף הקרבי בחטיבה 474 נבחרה כ-'מצטיינת חטיבתית', ולקראת יום העצמאות נערך טקס בחטיבה בו קיבלה ממפקדיה תעודת הצטיינות ממוסגרת, המעידה על רצינותה בתפקיד אל מול הפקודות שלה (התצפיתניות) וגם מול הפיקוד שמעליה. עידן, שהיא בוגרת קורס פיקודי, משרתת מזה כשנה וחצי בגזרת דרום רמת הגולן (עם המבט לסוריה) בתפקיד אחראי ומאתגר שמאפשר לכולנו לישון בשקט. הצוות שעליו אני מופקדת, כולל תצפיתניות ונשות חמ"ל, ובשל האינטנסיביות של התפקיד (משמרות של 12 שעות) אני מכירה אותן אחת לאחת.

כל תצפיתנית מתחילה מודעת לכך שיהאויבי הכי גדול של תפקיד כזה הוא השיגרה. זה תפקיד קשה ושוחק, שמחייב ערנות מכסימלית והמון חוזק נפשי, היא אומרת. הגיזרה שבה אני פועלת ממוקמת בדרום רמה"ג וצופה לעבר סוריה. היא חולשת על שטח גדול למדי שלאורכו זורם נהר הירמוך, אזור מעניין ומרתק מאד מבחינה נופית, אבל מה שאותנו מעניין בעיקר, הוא מילוי המשימה שהיא הגנה על גבולות המדינה. בהבט המבצעי אנחנו עוסקות באיסוף מל"מ (מודיעין לפני מבצע) ומעבר לזה לא אוכל לפרט.

העיניים של המדינה - סוף

לשמחתי זה לא קרה, והחמ"ל תיפקד ללא תקלות.

את אמורה להשתחרר בחודש ספטמבר, האם את שוקלת שרות קבע?

יש מצב להמשיך במודיעין, כי זה משהו שברמה האישית מאד מעניין אותי, אבל אני לא מאמינה שזה יקרה.

מה התוכניות?

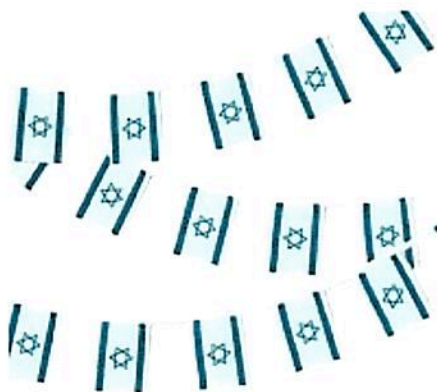
אני מתכוונת לעבור ליעוץ עזה' לעבוד שם בחקלאות. תמיד עניין אותי האזור הזה, בעיקר על רקע המציאות הבטחונית, וחשוב לי לחוות את החלק הזה של המדינה. טיול אחרי צבא? גם זה יגיע.

'אני מאד אוהבת את אשדות', מצהירה עידן מבלי למצמץ, וכאשר אני מבקש ממנה לתת לכך ביטוי מספרי מאחד עד עשר, היא משיבה 'עשר פלוס' מה גם שאשדות היא חלק, אמנם קטן, מהגזרה שלי, ובאמצעות המכשירים אני יכולה בנקל לראות את 'דרך אבנר', אזור שמבחינה מבצעית פחות מעניין אותנו, אבל מעניק הרגשת בית.

מה היית ממליצה לבנות שעומדות ערב גיוס ומתלבטות האם לקחת תפקיד כזה?

אני ממליצה חד משמעית לשים את הסטיגמות בצד. זה תפקיד מרתק ומאתגר שנותן סיפוק ותחושת שליחות.

אבנרן

הוא "תשע חמש", כלומר תשעה ימים פעילות בבסיס, כנגד חמישה ימים בבית, והמסר של עידן לחברי אשדות, ולעם ישראל בכלל 'שיש מי ששומר עליכם'.

מהי מבחינתך משמרת מוצלחת?

משמרת מוצלחת היא כזו שהבנות יוצאות ממנה בחיוך, וגם אם חלילה יש תקלה, ניתן ללמוד ממנה כדי להשתפר בהמשך.

מה נותן לך התפקיד מבחינה אישית?

'אני מרגישה שהתחשלת וקיבלתי פרופורציות. למדתי שיש לי יכולת הכלה גדולה יותר, ושאני אעשה הכל בצורה הכי מקצועית, הן בהבט המבצעי, שהוא הגנה על הגדר, והן כמפקדת.

למה יש רק בנות בתפקידים האלה?

כי זה מצריך הרבה דיוק וריכוז. לגמרי לא פשוט לעבוד 4 שעות ויותר מול מסך, ללמוד מלא חומר ולעשות דברים בו-זמנית. עשו ניסוי האם בנים יכולים לעשות תפקיד כזה, והגיעו למסקנה שלא, כי התכונות הנדרשות מתאימות באופן מובהק לנשים.

עידן מציינת שיש הרבה סטיגמות על תפקיד התצפיתנית, למרות שבעינייה, כמי שצברה לא מעט ניסיון כתצפיתנית ומפקדת, זה בין התפקידים הכי משמעותיים שיש לבנות בצבא, בעיקר בפן המבצעי. זה תפקיד שמספק בטרור ושנותן כלים לחיים.

אם כן, למה לא המשכת לקצונה?

כי קצונה במקרה שלי, זה תפקיד שמרחיק אותך מהחילות, ולי אישית היה חשוב להיות שם בשביל החילות.

איך השפיעה הקורונה על הפעילות?

חמ"ל הוא מקום מאד צפוף ולחוץ שמתפקד 24 שעות ביממה, והחשש מפני מצב שהחמ"ל יושבת חלילה בגלל חוסר בכח-אדם, הכתיב מדיניות של קפסולות מאד הדוקות.

שייקה ומנחם

והזיכרון צלול למדי. מאשדות יעקב של לפני ואחרי הפילוג יש לו זכרונות טובים והוא מתגעגע בעיקר לשני חברי ילדות שכבר אינם: דני שומרון, הרמטכ"ל ה-13 של צה"ל ומפקד מבצע יונתן, ומיכאליה דיין האקורדיוניסט המחונן, ששוב אליהם בהמשך.

יצירה משותפת

שייקה פייקוב, דן שומרון ואברמיק זקצר שחלקו חדר משותף בשכונת בית הספר. גם מנחם פונדק היה חלק מהחבורה, למרות שגר בחדר נפרד. "שרנו, ניגנו, כתבנו. היינו חבורה מאד מלוכדת ויצירתית", מתאר שייקה.

שנת 1957. צהרי יום שישי. מנחם פונדק ושייקה פייקוב מגיעים לחופשה מהצבא. הראשון חניך בקורס טיס, השני מ"כ בנחל. הם יושבים בחדרה של ידידתם **נורית דובשני**- נערה אשדותית כבת 18 בת להורים ייקים, ממושקפת, בעלת עיני תכלת ושער מקורזל. ברקע- תוכנית רדיו פופולרית שהיא מעין תחרות כתיבה: תמלילן כותב מילים, חברו מחבר מוזיקה, ותוך עשרים דקות השיר מוכן. שיר כזה, במידה ועובר את הסף, מזכה את כותביו בפרס מיוחד: פירסום מעל גלי האתר. שייקה חושב לעצמו 'זו לא חכמה, גם אנחנו יכולים'. פונדק המוכשר משרבט על נייר מספר שורות מחורזות אודות הנערה היושבת בקרבם, שייקה מתלהב, ובתוך עשרים דקות מתחבר לו לחן, וכך הופך 'נורית' ללהיט שבהמשך הוקלט ואף בוצע ברדיו על ידי הזמרת עליזה קאשי (עד כה לא נמצא העתק מאותו שידור או הקלטה כלשהי). **דפנה מן** ממרחביה, אחותם של מנחם ז"ל שלמה ודודו, זוכרת שהשיר בוצע גם על ידי אחד מצוותי ההווי של הנח"ל, ששייקה היה האקורדיוניסט שלהם.

שייקה פייקוב

מנחם פונדק ז"ל

עמיתתי למערכת העלון, אירית גל, היתה זו שהסבה את תשומת לבי לכך ששניים מבניה של אשדות, מנחם פונדק ז"ל ושייקה פייקוב, יבדל לחיים ארוכים, חיברו בשנות החמישים מספר שירים משותפים (פונדק מילים, שייקה לחן) שבנסיבות אחרות יכולים היו להפוך לשלאגרים של ממש, אלא שברבות השנים עמוסות המאורעות, נשכחו השירים וצללו לתהום הנשיה, ואנחנו כאן כדי לנסות ולהציל משהו.

הקול מעט צרוד ומחוספס, אבל זה אותו **שייקה פייקוב** (83), המוזיקאי המחונן, שבימים אלה מתנהל קמפיין ברשתות החברתיות, הקורא להעניק לו (ובצדק) את פרס ישראל בשל תרומתו הייחודית לזמר העברי. 'נשארתי אותו שייקה' אומר האיש מעברו השני של קו הטלפון, שלפני מספר שנים לקה בארוע מוחי קשה, ממנו הוא משתקם בהדרגה. פייקוב מתגורר כיום בקיבוץ משמר השרון (שם גרה אחת מבנותיו) מעורה היטב בנעשה סביבו

שייקה ומנחם - המשך

והיא מלאת התרגשות. 'מעולם לא שמעתי את השיר, היא אומרת, ולא היה לי מושג ירוק מתי נכתב ועל ידי מי, היא אומרת בפליאה.

חברתה הטובה חדוה מלמוד (ששלחה לה מאוחר יותר את תווי השיר ומילותיו) מופתעת לא פחות ממנה. לעומתן, יש בין בני אשדות שיודעים וזוכרים, ואפילו מסוגלים לזמזם את מילות השיר והמנגינה הנשכחת. הדגים זאת היטב בטלפון, האח **בני פייקוב** הגר בבלפוריה, שהפך בשנים האחרונות לצייר מצליח וגם שרה בארי שניגנה את התוים על הפסנתר הביתי שלה.

באמצע שנות החמישים, מאמצת נורית את זכרונה, גרנו 'בשכונת בית ספר' (כנראה המבנה בו מתגוררים היום העובדים מתאילנד) וכשמישהו לא הסתדר עם שכניו לחדר היה מקובל להחליף חדרי שינה. למיטב זכרוני גרתי בחדר עם שתי בנות (מאיה ועוד מישהי שאני לא זוכרת). שייקה,

נורית

לא רוח הד, לא צפורה זהו קולי בשמך הוא קרא. זוהי רוחי, סודי לך שחה- עת פי כדך גמע ממי הנחל. נורית, נורית, מה אצמא אליך, מלאי כדי מאגמי עיניך אל אהבה בי את חצו קלע, בואי אחותי כלה. לא הדממה לא ורד חמה, זה לחשי באוזנך הוא המה זהו לבי בין תקווה ופחד עת שערך סרקת אל מול השחר. נורית, נורית רחש סוף ברוח, חבשי לבי בשחור שיער פרוע אהבה תשכיח את תבל כולה, בואי, אחותי כלה.

'גיבורת השיר' (בעל כורחה) היא **נורית פז**, **דובשני**, (האיר של מתי עמלי המוכשר) היום בת 81 ומשהו, שמתגוררת ביישוב אורנית מעבר לקו הירוק. היא אם לשלושה וסבתא לשישה נכדים ונין אחד. רק בימים האחרונים נודע לה שיש שיר הקרוי על שמה,

שייקה ומנחם - המשך

חזרה לצמד פייקוב-פונדק. עיון מדוקדק יותר באסופת השירים שכתבו במהלך שנות החמישים, מלמד שלא היה זה השיר הראשון של צמד היוצרים הצעיר המוכשר, וכי פעילותם המשותפת החלה מספר שנים קודם, עם השיר האלמותי 'הורה עמק הירדן' שחובר ב-1953, כאשר השניים בני 16 בסך הכל, שהפך להיות השיר המולחן הראשון של שייקה פייקוב וראה אור במהדורה חגיגית של 'במעלה' שהיה אחד מעיתוני הנוער העבריים הראשונים. ייחודיותו של כתב העת, היתה בכך שנכתב ברובו על ידי בני הנוער, ונערך ונמכר על ידם.

הורה עמק הירדן.

אור חמה הנה מפציע - במזרח.
הכינרת מתעוררת - בגילה,
החרמון זוהר מנגד - שר הוא לך
וכוכב ירדן עונה לו עמק הירדן הי'
עמק, עמק קום הקשב לזמר,
שר ירדן מול שמש ללא קול,
הגולן מצטרף אל הכנרת
קומה, עמק צאה במחול
גם גלעד לירמוך עונה ברן
קומה עמק צא במחול.
הו ירדן הוא ירדן (2x)
אהבתי אלף ניגוניך...

'הורה עמק הירדן' הושמע מאוחר יותר (גם לכך לא נמצאו עד כה סימוכין) על ידי צמד העמרנים ופס הקול סיפק השראה למוזיקת ריקודים סוחפת. בהמשך כתב הצמד את 'שיר הלוחם' שחובר בשנת 1954 ולא ידוע מה עלה בגורלו, ויש נוספים (כמו "הורה הפועל") שטרם הגיעו לידינו. דפנה מן זוכרת שהשירים 'הורה הפועל' ובעיקר 'הורה עמק הירדן' הושרו בזמנו בארועים חגיגיים והיו שהציעו להפוך את 'הורה עמק הירדן' למעין המנון של העמק.

בגלל איזו סיבה, הסתכסך עם חבריו לחדר ועבר לגור בחדר של הבנות. למדנו ב'בית ירח' עם המחנך מרדכי שלו (דודו של הפובליציסט מאיר שלו ואביה של הסופרת צרויה שלו). קראנו לו 'שלו' על שום השלווה הסטואית שניחן בה. באותה תקופה החליט מנחם פונדק ללמוד בגרות, דבר שאז לא היה מקובל, ובגלל לחץ חברתי נאלץ להסתלק מהחדר ועבר לגור בחדר הבנות. אני זוכרת אותו יושב על מזרון ולומד כל הלילה. בוקר אחד קמתי להסעה לבית ירח. מנחם, שבא מכיוון המקלחת נפל על האבנים נחבל והתעלף. הוא בדיוק עמד ערב גיוס לטיס, ועשה לי תנועה שיחתוך לי את הגרון אם אספר זאת לחברה... כמובן שלא סיפרתי. מאוחר יותר יצאתי לקורס אחיות אותו סיימתי בהצלחה ועבדתי במקצוע עד צאתי לפנסיה. את אשדות עזבתי ב-61.

באותה תקופה הכרתי את בעלי ונישאנו. גרתי הרבה שנים בשכונת נוה עוז בפ"ת והיום בישוב אורנית. הקשר שלי עם אשדות נשמר, בעיקר בזכות בת כיתתי, חדוה מלמוד, שהיא הדבק המאחד של המחזור. חדוה היתה ספורטאית מצטיינת בעיקר בריצות קצרות. המאמן האישי שלה היה עמיצור שפירא - דמות אייקונית שנרצח באסון מינכן. למרות מרחק השנים מצהירה נורית: אשדות בשבילי היא בעיקר זכרונות ילדות, מהן לא ניתן להתנתק. תרצה או לא- בראש אתה תמיד נשאר בן משק.

נורית דובשני

שייקה ומנחם - המשך

שייקה ואשדות

"מאשדות יש לי זכרונות טובים", מספר שייקה, שהגיע לאשדות יעקב עם משפחתו ב-1945 מבית הספר החקלאי 'מקווה ישראל'. מורתי הראשונה היתה יהודית מאור, אחריה יהודית גרדי שהיתה 'המורה של חיי', ולצערי עזבה את אשדות אחרי הפילוג.

אם יש מישהו שאני באמת מתגעגע אליו, אומר שייקה, ולצערי כבר לא איתנו זה **דן שומרון** (להלן דני) שהציל את החיים שלי, ומעשה שהיה כך היה: היו בריכות דגים בג'ונגל סמוך לבקורה ליד אגם נהריים. מאחר שהיה די משעמם בחופשים, ירדתי לא פעם לעזור לדייגים עם הסירות. יום אחד ירדתי לשם עם דני. הגעתי לאזור הירמוך שם היה מחסן של הדייגים בו הייתי בן בית. פתאום מבין השיחים הגיחו שני ערבים, שכנראה באו לגנוב דגים, ואיך שראו אותי, קטן הקומה, הניפו אותי באויר ורצו לכיוון הירמוך. עוד בטרם הספקת להבין מה קורה, הופיע דני שעמד לא רחוק וצפה בנעשה. דני, שהתגלה כטקטיקן מעולה, הגיח בשניות לשפת הירמוך והחל להאבק בשנים, ותוך שהוא נאבק בהם, הוא מסמן לי לברוח. פתחתי בריצה מהירה לעבר הקיבוץ ובעוד אני מטפס, אני מבחין בו מרחוק מכה בהם באגרופיו ללא רחם. עד שהגעתי למעלה הוא כבר היה לידי והגענו יחדיו לקיבוץ. אז הבנתי כמה דני חזק וטקטיקן וידעתי שיגיע רחוק. בעיקר אהבתי אצלו את הדיבור השקט, המנהיגותי, שנסך המון ביטחון. נורית זוכרת את דני כספורטאי מוכשר וגמיש שהצטיין בכדורסלן וגם בהתעמלות קרקע. כינויו היה 'פרד' על שום עקשנותו ודבקותו במטרה.

חבר נפש נוסף שאיננו, אומר שייקה, היה **מיכאל'ה דין** - אקודיוניסט מחונן וצנוע, בעל אצבעות עדינות וזריזות, שיכול היה לנגן שעות על שעות (הריקודים היו נמשכים מעשר בלילה ועד שלוש לפנות בוקר) מבלי להתעייף. המורה שלו לאקורדיון היה יהודה אופנהימר שאחרי כמה שעורים הצהיר שאין לו יותר מה ללמד אותו...

כאשר אני מגיע לבית הקברות של אשדות הכל עובר לי בראש, ואני מתקשה להבין איך הוא מת צעיר כל כך.

ואלה שלא נשכחו, הם שיריו המופלאים, המתובלים ברגש ובהומור, של מנחם פונדק ז"ל שנספה בתאונת טיסה ב-1964 בעת שהיה מפקד קורס נוטים, והותיר אישה שני ילדים (השני נולד חודשיים לאחר מותו). במאי 2016 הולחן השיר 'עפיפונים' שכתב מנחם פונדק, לטובת התוכנית '**אלה האחים שלי**' (שירי נופלים) ששודרה בגל"צ, בביצוע מרגש מאד של רבי"ט שלו אדרי. גירסה נוספת לשיר 'עפיפונים' הולחנה ובוצעה בידי תום פינסקי מאפיקים. את שתי הגירסאות ניתן למצוא ביוטיוב.

אבנרון

בתרבות מה שהיה ומה שיהיה

חג שמח לכולם!

לאחר יותר משנה, בה נאלצנו להמציא את התרבות מחדש נדמה שאנחנו מתחילים לחזור לשגרה מסוימת שגרה שמאפשרת לנו להיפגש ולהתקהל.

תכניות רבות לפנינו ואני מקווה שנצליח להוציא את כולן את הפועל כמתוכנן

מה לפנינו?

- 13.4.21 - ערב יום הזכרון לחללי מערכות - ישראל ופעולות האיבה (פרטים נוספים יפורסמו בהקדם)
- 14.4.21 - טקס יום הזכרון בבית העלמין - (ערב) - ערב יום העצמאות (פרטים) (14.4.21) (נוספים יפורסמו בהקדם)
- 16.4.21 - מסיבת יום העצמאות (פרטים) (יפורסמו בהקדם)

מה היה לנו...?

טקס יום הזיכרון לשואה ולגבורה – בחדר האוכל התכנסנו והתרגשנו כולנו. הקשבנו לסיפורים ולזכרונות בטקס מרגש ומכובד מאד. תודה רבה לברוריה שרון אשר מארגנת את הטקס המכובד. תודה לצוות: שאול ינאי, לירן ראובני, רוחלה אמיתי, נועם שוחט, ועירית לסטר.

מרוץ העצמאות – בזמן קצר יחסית הוקמה נבחרת מובחרת אשר ייצגה אותנו בכבוד במרוץ העצמאות. תודה רבה לאורן ברגר, אתי דויד ומיכל פרידר אשר ארגנו במסירות את המרוץ. תודה רבה לכל הרצים המדהימים: נווה נחום, איילה עמיאל, יאיר אורבך, מייגן שילדס, שיר אליגור, דנה פרידר, ישי דויד, איתן אורבך, נועם שוחט, מיכאל עומר, עונג רוביו, יהונתן פרץ שדה, ענבל קרני, אורן ברגר, נועם כהן, תאיר דויד, רז ידידה, דותן אלתר, אתי דויד, מוטי כהן - **כל הכבוד!!**

יום/ערב הגבר - ערב מקסים! מגבש ומהנה מאד!! מעל 50 גברים השתתפו בערב מיוחד זה.

תודה מיוחדת לצוות המסור אשר אירגן את הערב הקסום הזה ביד רמה: ענבר אלתר, דני זאבי, אלון אורבך, אורן ראובני, עומרי מנטל, ערד בן דוד, שחף שיפר, ארנון בן נעים וכמובן דודו פונדק וגונן שרון שהעבירו את הרצאותיהם המרתקות.

טקס קציר העומר וקבלת חג פסח - אמנם קציר לא היה לנו....בגלל מזג האוויר, אבל היה לנו טקס יפה חגיגי ונעים תודה רבה לשרה'לה שרון שהובילה את מאד הטקס ותודה רבה לצוות החשיבה שליווה אותי: סיוון רוביו, ארז מילר, ענבל אמיתי. תודה רבה למייגן שילדס ולישי ועטי אלתר יחיאלי על כוריאוגרפיה מושקעת, לכל הרקדנים והקריינים, לאורן ראובני לסמדר ינאי, ליותם שוחט ולמשפחת שוחט.

יום האשה -

נשות האיחוד והמאוחד התגבשו להן יחד לערב יפה, מהנה, נעים, טעים ומהנה. היה מגבש מאד.

תודה רבה לאלירן שרון על סיוע בנדיבות בכל הכלים האיכותיים לארוע זה.

הצגת הילדים "עכבר העיר ועכבר השדה" - תיאטרון אורנה פורת.

טיול לבני 50 פלוס - בשבת שמשית ויפה, יצאו בני 50+ לטיול מהנה ומעשיר בסובב כנרת והגולן. תודה רבה לאבנר רון שמרכז את הטיולים. הטיול הבא בקרוב.....

ט"ו בשבט - עוד אסור היה לנו להתקהל.... ולכן חילקנו פרחים לנטיעות אישיות, ו"מצרכים" למאסטר שף אישי. תודה רבה לצוות טו בשבט היקר שעזרו לארוז ולחלק: שי, איתן ומתן לבית משפחת אורבך תודה רבה לשכבת ו' המדהימים: ניתאי עטיה, נעמי עידו, ירדן אבירן, גיא אלתר, גוני עמיאל, יובל כרמל ואסיף ברקן שהגיעו בשמחה רבה בערב טו בשבט לסייע באריזות ובחלוקה.

מתכון ליום העצמאות

בתרבות – המשך

פיתה עראיס על האש

1 חבילת פיתות רגילות

חצי קילו בשר טחון
בצל ירוק קצוץ דק
בצל סגול קצוץ דק
עגבניה 1 מרוסקת

תיבול:

מלח, פלפל שחור, בהרת או ראס אל חנות
מעט שום כתוש
ושמן זית.

אופן ההכנה:

1. לערבב הכל יחד להכין קציצות.
2. לחתוך את הפיתות לרבעים.
3. למלא כל פיתה עם קציצה ולהדבק חזק
4. למרוח מעט שמן זית על הפיתה.
5. לצלות את הפיתה על מחבת פסים בצד הפתוח שהקציצה תתבשל טוב, לאחר מכן לצלות את הפיתה משני הצדדים.

בתיאבון! חג שמח! רויטל לוי

משחק החשיבה המשפחתי - שבת לפני ט"ו בשבט...25 משפחות השתתפו בפעילות: אתגרו את עצמם, צילמו, אפו, חשבו ובעיקר נהנו! תודה רבה לצוות המדהים שנרתם לבנות את הפעילויות המגבשות ולשפוט לאחריה את התוצרים: עמית רוז, אלדמע אשת, נסיה מזרחי, מור פונדק, ברכה פונדק

מקווה שנמשיך ונתקהל!

על הארועים הקרובים אוציא פרסום בקרוב שוב תודה רבה לכל המתנדבים, ולכל הצוותים.

חג עצמאות שמח לכל בית אשדות!

מאיה אלטר

מזל טוב!

יום הולדת שמח

רוה בריאות ואושר

לרינה פלג במלאת לה 90 שנה!

מאחל כל בית אשדות!

מרוץ העצמאות 2021

ובשבת אחה"צ עשינו תדריך לרצים לוודא שכולם יודעים מי מקבל ומי מעביר. בתחילת המסלול היו לנו מיקומים לא רעים, אך בהמשך הידרדרנו למקום השמיני מתוך 17 קבוצות (מספר שיא) שזה סביר מאד לאור הנסיבות. אגב, בין הקבוצות שהשתתפו בעממי בלטה קבוצת שער הגולן שהיתה מורכבת מנשים בלבד כמחאה נגד אלימות נשים.

איזה תגובות קיבלת?

תגובות מפרגנות בדרך כלל, אבל היו שדאגו להזכיר לי שבמשמרת שלי הפסדנו לאשדות מאוחד (שסיימה במקום השלישי המכובד)... וזה הזכיר לכותב שורות (אבנרון) משפט שאמר בזמנו גל מלמוד, כשהיה רכז הספורט של אשדות איחוד: אני מוכן לסיים במקום הלפני אחרון ובלבד שאשדות מאוחד תסיים אחרינו...

אורן ברגר, רץ מרתון פעיל, נשוי לנואית ואב לשלושה, הוא איש חינוך המלמד גאוגרפיה במלכישוע (מוסד לנגמלים מסמים ואלכוהול) וחקלאות בחוות עדן. אורן מבקש להודות למשתתפים בתחרות ולמארגנים, ומזכיר לכולם שמטרת המפעל בראש וראשונה היא הצדעה לנופלי עמק הירדן. ואגב: בתחרות ניצחה אפיקים ללא עוררין. להתראות בשנה הבאה.

אבנרון

כותב שורות אלה יעקב אחר ההכנות למרוץ העצמאות המסורתי, ומצא אשדות מנומנמת ושפופה. רכזת התרבות, הממונה גם על תיק הספורט, עשתה מאמץ של הרגע האחרון לדרבן, אך דומה שחומת האדישות היתה הפעם גבוהה מתמיד. ביום חמישי פגשתי את איל אלטר בכל בו, להזכירכם, המאמן שהזניק את אשדות לפני שנים אחדות לזכייה במקום הראשון לראשונה בתולדותיה, וזה אמר לי 'אשדות ויתרה על התחרות'. פניתי למיה שמיהרה להשיב שיעדין מנסים לבנות קבוצה' תוך שהיא מפנה אותי לאורן ברגר. ברגר השיב בלקוניות 'לצערי לא', מיה אישרה ואמרה 'אכן מצער מאד'. נראה שבשלב הזה החלו עולים קולות רמים מן השטח שאמרו 'לא יתכן שהקבוצה הכי פטריוטית בעמק לא תופיע, זו תהיה בכיה לדורות'. נראה שהלחצים עשו את שלהם ובאותו ערב חמישי בשעה 19:07 יצאה הודעה אופטימית: יש לנו קבוצה כמעט מלאה ונחוצים ארבעה רצים בלבד כדי להשלים את הפאזל. למחרת בשעה 9:16 הודעה משמחת נוספת **יששש לנו נבחרת רצים למרוץ העצמאות. תודה לאורן ברגר, מיכל פרידור, אתי דוד וכל הרצים שנרתמו.**

קבוצת הרצים המכובדת כללה את: **נווה רותם, איילה עמיאל, יאיר אורבך, מייגן שילדס, שיר אליאגור, דנה פרידור, ישי דוד, איתן אורבך, נועם שוחט, מיכאל עומר, עונג רוביו, יהונתן פרץ שדה, ענבל קרני, אורן ברגר, נועם כהן, תאיר דוד, רז ידידיה, דותן אלטר, אתי דוד, ומוטי כהן** וסיימה במקום השמיני. אגב, בקבוצה שלנו השתתפו לראשונה סבא (מוטי כהן) נכדתו (עונג רוביו).

מסכם אורן ברגר: שבוע לפני התחרות הבנו שאין הענות, ואז מיכל פרידור ואני ניסינו להניע את התהליך, אבל השטח היה רדום וזה לא התרומם. לאור תגובות נזעמות שמיה קיבלה, אמרתי: יהיה מה שיהיה, מסתערים על זה, והתחלנו לעשות טלפונים לאנשים. במקביל פנינו אל אחראי הספורט במועצה תמיר מייזלס, שאמר שירשום אותנו בעממי. בתוך 48 שעות שיבצנו את כל התחנות

ארכיון אשדות יעקב איחוד

במחלקה לארכיטקטורה בטכניון בתחום "מהנדסות בנאית".

בשנים 1933-1941 היה אידלמן המנהל והמתכנן הראשי במשרד לבינוי של הקיבוץ המאוחד. במסגרת זו תכנן בין 30-40 יישובים קיבוציים ביניהם יגור, עין גב, אפיקים, אשדות יעקב, שדה נחום, רמת הכובש, נאות מרדכי, גינוסר, ועוד. התכנון ההנדסי כלל תכנון לולים ורפתות, בתי ילדים, חדרי אוכל ועוד.

בשנת 1940 פתח משרד עצמאי לתכנון הנדסי (קונסטרוקציה) והקדיש את רוב זמנו לתכנון מבני ממגורות והקמתם. "מעבודה שנעשתה על מגדלי התבואות בישראל, ידוע לנו שמגדל התבואה באשדות, האסם, גם הוא תוכנן על ידי אידלמן ביחד עם פסחוביץ וביקלס.

לצד כל אלה, אידלמן תכנן מבנים נוספים רבים בישראל, וביניהם גם את בית החרושת "אשד" שלנו (היום "לוג), את "מבני בתי חרושת יקלת' ללבידים באפיקים - מהראשונים בארץ עם גג קליפות מבטון מזוין, ואת מפעל 'ספן' בעמק הירדן". חג שמח, ובריאות טובה לכולם,

שאול ינאי

יוסף אידלמן – מתכנן הישוב אשדות יעקב

באשדות היה ידוע שיוסף אידלמן תכנן את בית התרבות אך לא היה ידוע לנו מי תכנן את אשדות יעקב עצמה. במסגרת העבודה על השאיפה לשפץ את בית התרבות, התגלה באמצעות הארכיטקט בצלאל רינות, שיוסף אידלמן היה גם המהנדס שתכנן את הישוב אשדות יעקב.

להלן מספר פרטים על האיש יוסף אידלמן:

יוסף (יוסקה) אידלמן נולד בשנת 1906 בעיר מינסק והיה פעיל בארגונים ציוניים מגיל צעיר ואף נאסר.

בשנת 1925, בהיותו בן 19, עלה לארץ והצטרף לפלוגה שעסקה בבנייה מטעם הקיבוץ המאוחד ועימה הצטרף למשק קיבוץ יגור, שהוקם שלוש שנים קודם לכן, בסוף 1922. עד מהרה התבלט אידלמן בזכות כשרונו וביצע בהצלחה בניית מבני מגורים ומשק, בריכה צילינדרית, כיפה, ועוד.

אידלמן ביקש לבסס את ידיעותיו המקצועיות בתחומי הבנייה ובהסכמת האסיפה הכללית של הקיבוץ יצא ללימודים בטכניון, אותם סיים בשנת 1933 כמהנדס. לאחר לימודיו החל מפעל חיים מפואר בתחום ההנדסה האזרחית והקדיש את חייו לתכנון וביצוע מגוון של מבנים. במקביל הצטרף לסגל ההוראה של הטכניון בעבודה חלקית שם עלה מדרגת אסיסטנט לדרגת פרופסורה. בשנת 1947 קיבל מינוי אקדמי

בת שמונים פוקחת עין

תמיד בחזית העשייה

עד נפילתו של בנה איל, הייתה אורנה דמות מרכזית בקיבוצה. היא שימשה בשתי תקופות כהונה כמזכירת המשק, ניהלה בית אריזה אזורי גדול להדרים וניהלה בזמנים שונים מפעל מתכת ומפעל בטון. אלה היו מפעלים של גברים, היא מספרת בראיון לימעריב, וכדי לנהל אותם לא נדרשתי להניף דגל של פמיניזם, אלא בחרו בי קודם כל בגלל כישורי. התפקידים שמילאתי כלל לא היו קלים, מאידך, הייתי מנהלת שהגורם האנושי היה מאוד חשוב לה...

אורנה שמעוני בהירת השיער, הדעתנית הבלתי מתפשרת, שכל חייה הן עשייה בלתי פוסקת למען עם ישראל, חוגגת בימים אלה שמונים להיווסדה, ולמרות הארוע, אינה מוותרת על 'שבוע הסבתאות' הקדוש מבחינתה, בו היא מארחת פעמיים בשנה את כל נכדיה הצעירים (ויש לה גם שתי נינות...). ומרביצה בהם תורה ודרך ארץ. "לכאורה אני מתפקדת מצויין", אומרת האישה דקת הגו וגרומת הידיים, "אבל הגוף כבר לא מה שהיה, ואת החולי הזה אני משתדלת להסתיר".

אכפתיות, התמדה ונחישות הן תכונות שמאפיינות את אורנה עוד הרבה לפני שהגיעה לאשדות מאוחד, בעקבות אהבתה לעוזי שמעוני, וזה מחזיר אותה אל כור ההיתוך בו נולדה והתחנכה בשנותיה הראשונות - קיבוץ תל יוסף, לצד הורים מיוחדים במינם - שרה וראובן לוי ילידי רוסיה, אנשים ערכיים וחלוציים לעילא. הפילוג בתל יוסף, אותו חוותה כילדה בת עשר, זכור לה כתקופה טראומטית במיוחד. היא זוכרת עימותים על סף מכות, כאשר הילדים, עומדים ומסתכלים מבעד לחלונות ומתקשים להאמין. אבא הרגיש כמי שמגן בגופו על הבית, עד שהבין שהכל אבוד. כמשפחה, עמדו בפנינו שתי אפשרויות: שמואל אחי ואני העדפנו לעבור לקיבוץ הגושרים, ההורים העדיפו בית השיטה, וזה מה שקרה. הקליטה בבית השיטה לא היתה קשה עבורי. לעומת זה אחי הגדול, לקח את זה קשה מאד. בשנת 1977 מצטרפת אורנה לראשונה למשפחת השכול, כאשר אחיה הבכור, הטייס שמואל לוי, נופל בתאונת אימונים בדרום.

גבעת הפרחים שנקטפו

עד רצח הבנות במרץ 97, אומרת אורנה, בלטו בכניסה ליאי השלום שלטים אופטימיים, "כניסה לירדן ללא ויזה". זו היתה אטרקציה אמיתית, שישראלים רבים, ובהם ערבים, ראו בה את מהות השלום. מדי בוקר היו מתקיימים באי מפגשים בין בני משפחות מישראל ומקביליהם מירדן. היתה פסטורליה אמיתית. לצערנו לתקופה קצרה בלבד. עוזי שלי" כך היא מכנה את בעלה המנוח ואבי ילדיה, הפך לימים לראש אגף ההסברה במפלגת העבודה וממקימי מחנה רבין. רבין גייס את עוזי ב-92 לכתוב את המצע המדיני של המפלגה שכלל פסקה בדבר חיזוק ההתיישבות בגולן, דבר שלא היה קל לשכנע בו את רבין. עוזי נפטר בגיל 61 כתוצאה מסיבוכי רפואי, וזה קרה שבוע לפני שהעבודה זכתה בבחירות 92 בצורה גורפת. לאחר כינון הסכם השלום עם ירדן, חשבת,

בת שמונים פוקחת עין - המשך...

חסן, והאחרון דורש ממנו לבטל את התשלום עבור המים שהתחייבה ישראל לספק לירדן בהסכם השלום (25 מיליון קוב לשנה בעלות 3 סנט למ"ק). אריק מסרב לוותר, והנסיך מודיע בו במקום שהמלך לא יגיע לטקס. ביבי שומע ומוריד את הסכמתו. הטקס מתבטל למגינת ליבי.

איל שמעוני

בן אשדות-יעקב מאוחד
נולד ב' בחשוון תשל"ז
12.10.75
תלמיד מחזור מ"ט
נפל בקרב נריון שבלבנון
ט"ז באולול תשנ"ז
18.9.97

מורשת איל

בהמשך נטעה הקרן הקיימת את 'יער הבנות' המשתרע על 7 גבעות, כמספר הבנות. את רעיון היער הגה בני, איל ז"ל, באחת מחופשות השבת שלו, כאשר בא לבקר אותי בנהריים. הלכתי עם הרעיון לקק"ל, בחרתי שבעה זני אקליפטוס, והיום היער הזה שגדל וצמח, משמש אתר לנופש וטיולים. סגן איל שמעוני, בן הזקונים של אורנה ועוזי ז"ל, נפל בלבנון בשלהי מלחמת לבנון הראשונה, שישה חודשים אחרי רצח הבנות, כאשר טיל פגוט חדר את טנק המרכבה שבו ישב במוצב ריחן. בן עשרים-ואחת היה בנופלו. על שמו הוקם 'בית איל' באשדות מאוחד, המשמש מרכז ספורט, תרבות והנצחה יחיד במינו, המשלב בעלי צרכים מיוחדים עם כל גווני הקהילה השונים, ונותן ביטוי אמיתי לצדק חברתי. גם כאן, באה לביטוי דבקוּתה במטרה של אורנה שמעוני ואמונתה ביכולת לעמוד בנטל הכבד ולגייס למשימה אנשים טובים ואכפתיים, שמסייעים למקום לגדול ולהתפתח מבלי לחרוג מן התקציב.

להנציח את זכרו של עוזי בפארק לנוער שוחר שלום ישראלי-ירדני בנהריים, היא מספרת, ואחת לשבועיים הייתי יורדת מהקיבוץ לאי השלום, כדי לקדם את הרעיון. ביום הרצח הקדמתי לבוא, כי ידעתי שאמור להגיע טיול מהיישוב נופית של כיתה ב' שם למדה נכדתי הבכורה צפנת (אם לשניים שסיימה לא מכבר את לימודי הרפואה). לאחר שסיימתי לספר לתלמידים על החשמל מנהריים, והאוטובוס של צפנת וחבריה לכיתה החל מתרחק. הצצתי בשעון. השעה היתה עשר וארבעים. לפתע נורה מן הגבעה מטח יריות קטלני ובעקבותיו הצעקות המחרידות של תלמידות בית שמש, שקרעו את השמיים ולא מרפות ממני עד היום. לימים החלטתי לקרוא את אתר ההנצחה שהקמתי בצד הישראלי "גבעת הפרחים שנקטפו".

כל חיי לא אשכח את היום הארוך הזה, כאשר אני מורידה את הבנות ההמומות מהאוטובוס אחת אחת, ולמחרת נוסעת לבית שמש, ובתוך השבעה עוברת בין ילדי כיתות חיות בעיר, מספרת להן על הפארק שתוכנן לקום בנהריים עבור נוער שוחר שלום, ובתגובה שומעת קולות רמים המבקשים לבטל את הסכם השלום. "באתי לחבק אתכם" אמרתי, "ולכן במקום פארק, אעשה מקום של עצים ופרחים להנצחת הבנות".

בדרכי מבית שמש הביתה, אני מציירת על פיסת נייר: עץ עם גזע אדום ממנו יוצאים ענפים שחורים שמובילים אל שבע גבעות עם שמות הבנות. במהלך השבעה, מתקיימת ישיבת מועצת עמק הירדן, שם אני מציגה את רעיון ההנצחה. אדריכל הגנים של המועצה בוחן את הציור ואומר 'זה לא פשוט'. אמרתי, 'חבר'ה תנו לי את ברכתכם, עם השאר אסתדר'. ישר מרימה טלפון לאליהו ליש, חבר טוב של עוזי, שמעמיד לרשותי שופל. כל השאר היסטוריה. לקראת יום השלושים לרצח, מתארגן טקס רב רושם, בו אמורים להשתתף המלך חוסיין וראש הממשלה נתניהו. הגבעות שמסביב נהריים עמוסות אנשי צבא וטנקים. דגלים מתנופפים ברוח. הכל ערוך ומוכן לטקס. לילה לפני הארוע נפגשים אריק שרון, אז שר התשתיות, עם יורש העצר הירדני הנסיך

בת שמונים פוקחת עין - המשך...

אורנה, והטפתי לאנשים לשוב ולבקר באי השלום.

עם דובר המועצה עמי כברי

רצתי בכל המשרדים, התרמתי כל שיכולתי, אבל מימון לאתר לא היה, ונאלצתי לקצור את הדשאים במכונה קטנה. מי שדאג לתקציב היה אריק שרון, שאחרי האסון הכבד עם איל, בא לבקר, וראה אותי קוצרת דשא בחום הנורא. אריק רץ לקראתי, אימץ אותי אל ליבו. 'אורנה', אמר לי אריק. 'אני יודע שהרבה לילות לא תישני, אבל רוצה שתנוח דעתך. תקציב לאתר הפרחים יהיה, וזה באחריותי הישירה', ואצל אריק כל מילה בסלע.

סמוך ליער הבנות, נטעה ק"ל בעצה אחת עם אורנה, בוסתן מלא כל טוב הארץ: זני הדר, זיתים, רימונים, תאנים, אבוקדו ועוד. מותר להכנס ולאכול כאוות נפשכם, אומרת אורנה, אבל להשאיר גם לאחרים, ומוסיפה: בעוד ב'בית אילי יש צוות עובדים מסור וקבוע, בנהריים אני עובדת כמעט לבדי. לפני כשנתיים, בהמלצת גזבר המועצה, גייסתי בחור חרוץ מכפר חיטים, ליאור שמו, שעובד אצלי מספר שעות בשבוע, ובצוואה כתבתי שהוא האיש שיחליף אותי בבוא היום.

אבנרון

השנה הנוכחית, אומרת אורנה, היתה קשה במיוחד נוכח מגפת הקורונה, ורק לאחרונה החל הבית לחזור לתיפקוד תקין.

בית איל

חזרה לגבעת הבנות: מירי בדייב, אימה של יעל שנרצחה בפיגוע, נכחה במשפטו של הרוצח אחמד דקאמסה שהתקיים בבית דין צבאי בעמאן מספר חודשים אחרי הרצח, בו טענו סניגוריו לאי שפיות זמנית וביקשו להקל בעונשו. בית הדין אכן התחשב, והוא נידון ל-18 שנים בלבד אך בפועל ישב 20. כאשר השתחרר מהכלא, אומרת אורנה, התברר לנו שיום שחרורו חופף ליום האזכרה לבנות, ולא במקרה. מאוחר יותר הודיעו הירדנים שבכוונתם להלאים את שטח האי, כאשר תאריך הרצח משמש להם כאסמכתא. גם השנה, למרות מגבלות הקורונה, הגיעו לאזכרה שהתקיימה בט"ו בשבט, נציגי המשפחות השכולות מבית שמש ונציגות נכבדה של בתי ספר שונים.

חז"ש

הרצח קטע באחת את הביקורים באי, וגם כשאלה התחדשו, אומרת אורנה, אנשים באו בעיקר ליגבעת הפרחים שנקטפו, שהוקמה זמן קצר לאחר הרצח במימון של חברות ואנשים פרטיים. עונת הגשם של 2002/3 היתה מיוחדת מבחינת כמויות המשקעים, ובשפה ציורית אפשר לומר שהגשם והשטפונות בעקבותיו, שטפו את הפחד ורעש המים שעלו מתעלת הירמוך, כמו העיר מחדש את רוטנברג ומפעלו הנטוש, מתרדמת ארוכת שנים. למרות הרצח הנורא המשכתי להאמין בשלום, אומרת

בית אלומות ממתין לגאולה

לשימור לעיר. חלק מן המבנים נהרסו או ננטשו ורבה בהם העזובה.

כדי לקבל מושג על ההיסטוריה של בית אלומות אני פוגש את **חיים חצב**, טברייני נחמד שמכיר היטב את פניה של העיר על צדדיה היפים והיפים פחות. 'בית אלומות' אומר חצב הוא מבנה ערבי שהוקם בתחילת שנות השלושים של המאה שעברה בידי נימר נאבולסי שהוא נצר למשפחה אמידה משכס, שהיתה הבעלים של בית חרושת גדול לסבון. בניית הבית הסתיימה ב-1935 אך נראה שהאיש עתיר הנכסים מיעט לגור בו. בנוסף לבית אלומות, בנה נאבולסי בתים מפוארים במקומות נוספים כמו יפו, כפר יונה ואולי מקומות נוספים ששימשו ככל הנראה כבתי נופש והבראה.

בשנת 1942 או 43 ממשיך חצב, באו אנשי 'קופת חולים' בדברים עם נאבולסי במטרה להשתמש בבית המפואר הניצב בלב העיר של אז, לטובת אירוח של תיירי מרפא שבאים לטבול במי הגופרית של חמי טבריה, מתוך אמונה שטבילה כזו תביא מזור לתחלואיהם. מאחר וחלק מהמתרפאים היו אנשים קשי-יום, סבסדה עבורם הקופה את הארוח. מי שהפעילו את בית ההארח, שלימים זכה לשם 'בית אלומות' היו נשים בוגרות בתי ספר חקלאיים, שהיו חלק מקבוצת אלומות שהתגוררה ברכס פוריה (בתי גולדמן) והתפרנסה מחקלאות, עבודה שכירה במשקי עמק הירדן וניהול בית הבראה.

גאוות יחידה

אחת מהעובדות בית ההארח מטעם אלומות, אולי השריד האחרון, היתה **יעל טבול** ז"ל שנפטרה לפני כחצי שנה. טבול, טבריינית במקור ובוגרת בית ספר חקלאי משק פועלות, עברה הכשרה ברמת יוחנן (המדריך שלה היה מתתיהו שלם) ומשם כגרעין לאלומות. יעל סיפרה לבנותיה, הגר והדס (המתגוררות במבוא חמה) שהיא מאד אהבה את 'בית אלומות', בעיקר את המפגש עם האנשים, והיתה גאה מאד במדים הלבנים. הנשים שעסקו בעיקר

בית אלומות השבוע

אחת משכיות החמדה הארכיטקטוניות של טבריה הוא בית תלת מפלסי עשוי אבני בזלת מסותתות בשילוב אבני גיר שנבנה בשנות השלושים של המאה שעברה וקרוי "בית אלומות". מדובר במבנה גדל מידות המכיל עשרות חדרים המצטיין באדריכלות יוצאת דופן ובו אלמנטים ייחודיים. לפני למעלה מעשור פרסם משרד התיירות בקשה למידע בנוגע לאפשרות להפעיל בבית אלומות את בית מורשת הרמב"ם, הקבור בסמוך. במכרז שפורסם זכתה החברה לפיתוח ירושלים בשיתוף יזם מקומי אבל בסופו של דבר, הוקם המוזיאון מעבר לכביש. גם תוכנית חלופית להקים שם את מוזיאון טבריה לא צלח. כנראה שלהקים מבנה חדש, זול ויעיל בהרבה מלשמר מבנה קיים.

ליופיו של הבית נחשפתי באקראי, כאשר החניתי את רכבי במגרש רחב ידיים שעל פי השמועה שימש בשנות השלושים מגרש כדורגל. מאוחר יותר קנה את המגרש איש עסקים טברייני המחכה בסבלנות לעליית ערכו, והיום הוא משמש כאתר חניה חנימי, אולי האחרון בעיר. הבניין ירא ההוד וההדר, עומד בשיממונו כבר עשרות שנים כמו מצפה לגאולה שמבוששת להגיע. 'בית אלומות', שכתבה זו תעסוק בו, איננו לבד. יש בטבריה, כך על פי פירסום רשמי, כ-86 מבנים ואתרים המיועדים לשימור שהעירייה לא טיפלה בהם, על אף שהייתה שותפה כבר בשנת 1988 להכנת תוכנית אב

בית אלומות ממתין לגאולה - המשך...

אין ספק כי יזמים רבים יהמרו על מזלם במכרז זה למרות שחבל שעיריית טבריה לא הפכה את כל המתחם לביה"ס ללימודי הרפואה של הרמב"ם פרוייקט שהוא גם דגל, גם תיירותי וגם טומן בחובו הכל.

במדינה שבעלי הממון קונים הכל בכל, גם כאן ילך המבנה האדיר במקום הכי מדהים לטובת הזדמנויות עסקיות כאלו ואחרות שלא יובילו את טבריה אל משהו גדול כי אם רק להזדמנות עסקית. חבל! פרטים על המכרז ניתן לקבל באתר האינטרנט של מינהל מקרקעי ישראל.

כפי שמעיד המבנה שצילמתי השבוע, אף לא אחת מהתוכניות יצאה לפועל, ומי 'שהרוויח' מהעניין היו המתכננים, שהגישו תוכניות מפורטות שלא מומשו. מאחר וכלום לא קרה עם הבית במהלך השנים ועיריית טבריה חדלה לגלות בו עניין, המבנה גודר ונאטם ע"י מנהל מקרקעי והכניסה אליו אינה אפשרית עוד.

אבנרון

(התמונות באדיבות המשפחה)

בית אלומות בשנות הארבעים יעל טבול
חשמאל

בבישול, גרו במבנה באופן קבוע, ומדי פעם היו חוזרות 'הביתה' לפוריה. 'בית אלומות' שימש גם כנקודת איסוף לטרמפיסטים שביקשו להגיע לאלומות, בין השאר חיילים, אנשי אלומות, ששרתו בצי הבריטי באלכסנדריה ובקהיר, ובחופשותיהם היו באים לבית אלומות וממתנינים לטרמפ הביתה. כך נוצרו הכרויות בין העובדות לאנשי הצי, ובאופן זה הכירה אמא את אבא שמואל, ובהמשך הם נישאו והולידו שלוש בנות. אמא עבדה בבית אלומות עד אמצע שנות הארבעים ואז חזרה לפוריה ומשם לנקודת הקבע באלומות, שם עבדה כרפתנית. הורי עזבו את אלומות לרחובות בסוף 59 על רקע אי שביעות רצון מהלינה המשותפת, והמשיכו לבאר שבע, שם עבד אבא ב-ק.מ.ג. כמכונאי דיזלים עד יציאתו לפנסיה. אח"כ הצטרפו ההורים לבנותיהם במבוא חמה במעמד של הורים וחיו שם עד מותם.

לא ידוע לי מה היה הסטטוס של בית אלומות עם קום המדינה, אומר חיים חצב, והאם הוגדר כנכסי נפקדים. מאוחר יתר, בתחילת שנות החמישים, עם הגעתן של משפחות עולים לטבריה, המבנה הפך למעברה, שם גרו 6-7 משפחות שבהמשך עברו לשיכונים. מאמצע שנות החמישים לא נעשה במבנה שימוש ראוי. בשנות השמונים של המאה שעברה החלה עיריית טבריה בנסיונות להחיות את המקום. אחת ההצעות היתה להפכו למרכז הרמב"ם או להפכו למוזיאון העיר טבריה, ואף עמד לצאת מכרז פומבי כפי שמעיד המסמך הבא:

"בית אלומות" הבית הערבי הסמוך לקבר הרמב"ם יוצא למכרז פומבי על ידי מנהל מקרקעי ישראל. ניתן להשתתף במכרז עד ליום **30.5.2010** ידוע כי יזמים מטבריה לוטשים עיניהם אל עבר הקרקע והמבנה היפה ויש כאלו המעוניינים לצרף את המבנה והקרקע אל קרקעות סמוכים בכל מקרה זהו אחד הבתים היפים ביותר בטבריה אומנם מוזנח אך יפה.

בית אלומות ממתין לגאולה - המשך...

לדגל שלי / סמדר שיר

אילו לדגל היו שתי עיניים,
הוא היה מבקש לראות
יותר פריחות וזריחות ושקיעות,
פחות רובים, מצבות ודמעות.
אילו עיניים היו לו,
לדגל שלי.

אילו לדגל היו שתי אוזניים,
הוא היה מבקש לשמוע
יותר שירים וצחוקים ושמחה,
פחות בכי, אנחה וגניחה.
אילו אזניים היו לו,
לדגל שלי.

אילו לדגל היו שתי שפתיים,
הוא היה מבקש לומר
יותר תודות על ברכה מאירה,
פחות תפילות לישועה מהירה.
אילו שפתיים היו לו,
לדגל שלי.

לדגל שלי,
שתי עיניים אין לו,
אך הוא אינו עיוור.
שתי אוזניים אין לו,
אך הוא אינו חרש.
שתי שפתיים אין לו,
אך אינו אילם,
כי לב רחב בו פועם,
לב כחול-לבן,
שבכל חושיו ותחושותיו
עוד הולם וחולם.

נאוות יחידה: יעל ושמואל טבול בחתית התמונה

מתרפאי בית אלומות - שנות הארבעים

כוכב הצפון, גליון 1933, 22.4.10

אחסון מידע

או

למה כדאי להבין מה זה בייט ואיך זה יכול לעשות אותי מאושר – *ונתן אלתר*

בִּיט - באנגלית: **byte** – מיוצג באנגלית באות גדולה B הוא יחידה של זיכרון מחשב, המורכבת בדרך כלל מ-8 סיביות (ספרות בינאריות) כגון 1111001.

והאחסון והזיכרון נמדדים בכמה בייטים יכולים להישמר ב"מחסן" הזה. מקובל לבטא נפחי זיכרון בכפולות של בייטים:

MB מגה- בייט אחד שווה ל-1024 קילו-בייטים שהם 1,048,576 בייטים.

GB גיגה- בייט אחד שווה ל-1024 מגה-בייטים שהם 1,073,741,824 בייטים.

TB טרה- בייט אחד שווה ל-1024 גיגה-בייטים שהם 1,099,511,627,776 בייטים.

PB פטה- בייט אחד שווה ל-1024 טרה-בייטים שהם 1,125,899,906,842,624 בייטים.

EB אקסה- בייט אחד שווה ל-1024 פטה-בייטים שהם: 1,152,921,504,606,846,976 בייטים.

ZB זטה- בייט אחד שווה ל-1024 אקסה-בייטים שהם 1,180,591,620,717,411,303,424 בייטים.

ויש עוד כפולות בייטים. מונחים אלו משמשים למדידת גודלם של זיכרון המחשב ושל אמצעי אחסון כגון דיסק קשיח.

בטלפון החכם יש מספר ספור של ג'יגה בייט בטלפון שלי יש 64 GB שבו אפשר לאחסן אפליקציות, מוסיקה, אנשי קשר, מיילים, הודעות, תמונות, קטעי וידאו ועוד.

הכונן הקשיח במחשב האישי או במחשב נייד יהיה קרוב לוודאי עם מאות ג'יגה-בתים עד מספר טרות-בתים. כווננים קשיחים חיצוניים ואחסון צמוד-רשת (NAS) עשויים להיות בעלי קיבולת דומה או אפילו אחת או מספר טרה-בתים. (TB)

חודש הסתיים ההסכם שלי עם חברת התקשורת (הוט מובייל) וצריך לחתום הסכם חדש. כמי שאוהב למצוא הסכמים חסכוניים החלטתי לעשות סקר בין חברות התקשורת ולשמע הצעות. כמו בכל תחום, כשאתה מתחיל לבדוק מסתבר שיש **ים** של אפשרויות. החברות שבדקתי היו Hot We4G, Mobil, רמי לוי, פרטנר (יש עוד). לכל אחת מארבע החברות שבדקתי יש כמה תכניות השונות ביניהן במספר הגיגה-בייט שהן מציעות: 200 GB, 240 GB, 500 GB, 170 GB ובגיוון של "עם שיחות לחו"ל", "בלי שיחות לחו"ל" עם Family Keeper או בלעדיו והמחירים: 79.90 ₪, 69.90 ₪ ו-59.90 ₪ וכו

שבוע לאחר מכן, בלי קשר לסיפור הקודם, מודיע לי הטלפון החכם שלי המכונה גם סמארט-פון ש-99% מהזיכרון שלו מלא. מה זה אומר? כמה מלא? מה עושים? נכנסתי לאייקון הגדרות, מצאתי שם זיכרון ואחסון כשפתחתי את זה ראיתי שלטלפון שלי יש זיכרון של 64 GB כלומר שישים וארבע גיגה בית 63 ג'יגה בית כבר תפוסים.

החלטתי שזה הזמן להבין מה זה **הבייט** הזה? ומה זה **קילו-בייט** (בקיצור ק"ב או -KB), **מגה בייט** (בקיצור מ"ב או MB), **גיגה בייט** (בקיצור ג"ב או GB)

אז ככה, מחשבים עובדים בשיטה הבינארית הסיבה לשימוש בשיטה הבינארית היא פשטות המימוש האלקטרוני והלוגי של השיטה הזו בה נדרש טיפול בשני מצבים בלבד (למשל: יש זרם = 1, אין זרם = 0).

סְבִית קיצור של **סִפְרָה בִּינָרִית**^[1] באנגלית bit או בִּיט, מתוך השם "binary digit" היא ספרה בינארית – יחידת הנתונים הקטנה ביותר שבה משתמש המחשב. סיבית מיוצגת באות b.

כאמור **סיבית** יכולה להיות 0 או 1, שזה אומר ערך או כבוי או מופעל.

להבין מה זה בייט כדי להיות מאושר - המשך

הטלפון שלי "מלא" מה עושים?

כאמור הטלפון הודיע לי שמחסן הזיכרון שלו מלא. אין יותר מקום לתמונות, סרטונים, הודעות. לטלפון שלי יש זיכרון של 64 GB בית ו-63 גיגה בית כבר תפוסים.

מה עושים? ראשית גיליתי שאפשר לראות ב"מחסן" במה ה"מחסן" מלא. מצאתי ש:

8 גיגה תופסים **יישומים** שזה האפליקציות השונות: WhatsApp, Waze, בנק לאומי, קופת חולים, Hot, bit, סורק, רדיו, השעון החכם, קהילנט, רכבת ישראל, פנס, שר"פ, פנגו, Zoom, מחשבון, יומן, אנטי וירוס, פייסבוק, Messenger, גטבוק, מכס גשם...

30 GB גיגה בית תופסים סרטונים. ב"גלריה" ראיתי שיש לי 1,000 סרטונים.

7 ג"ב תופסות תמונות. ב"גלריה" ראיתי שיש לי 10,000 תמונות.

והשאר תפוס במסמכים, שירים ועוד

התחלתי לעבור על הסרטונים ולמחוק. אבל התהליך הזה איטי, כי אני צופה בסרטון, מתלבט, לוותר עליו או לא לוותר, הוא כזה יפה וחכם.... בקיצור **הזיכרון לא מתפנה והטלפון מלא, צריך למהר**. ואז עלה לי רעיון, אני מחבר את הטלפון למחשב (זה נעשה עם הכבל של המטען) מעביר חצי מכמות הסרטונים למחשב יוצא מזה:

א. עכשיו יש לי הרבה מקום (15GB) במחסן הזיכרון בטלפון.

ב. יותר נח למיין את הסרטונים במחשב. במחשב רואים תאריכים של הסרטון (חשוב לסרטונים המשפחתיים) במחשב אפשר לתת לסרטונים שמות מה שמקל למצוא אותם וגם מאפשר למיין אותם לתיקיות הרלוונטיות במחשב.

אז עכשיו אני מאושר!

עכשיו, אחרי שאני מבין קצת מה זה Byte הגיעה הזמן לחזור אל העניינים שהביאו אותי ללמוד את הנושא: עם איזה חברת סולאר להתקשר ואל בעיית האחסון בטלפון שלי

לאיזה תכנית תקשורת אני זקוק?
כאמור הציעו לי 100 מגה בייט, 200 מגה בייט ואני שואל את עצמי, מה כדאי לקחת? ואז מבין שלפני זה צריך לנסות להבין, **מה אני צריך?** בבדיקה באפליקציה של Hot Mobil גיליתי שאני משתמש בכ 3-GB בחודש, אז מה זה כל המספרים הגדולים האלה שמציעים לי?

חיפשתי הצעות עם מעט GB ולא כל כך מצאתי. הבנתי שהחברות לא ממהרות להציע את ההצעות למעט GB שהן יותר זולות. התעקשתי. מצאתי ש We4G מציעים 30 ג"ב ב - 24.90 ₪ חתמתי איתם ואז התקשרו מהוט מובייל ואמרו שיש להם 12 ג"ב ב 19.90 כמעט חזרתי אליהם ואז גיליתי שחוץ מהסכום הזה צריך גם לשלם 69 ₪ "דמי מעבר" (מה שמעלה את הסכום החודשי ל 25 ₪) למה דמי מעבר? לאן אני עובר? אני נשאר! אמרתי להם שאני לא מסכים לשלם דמי מעבר, כרגיל בחברות האלה המשווק אומר "תמתין בבקשה, אבדוק מה אני יכול לעשות למענד" חוזר ומודיע שהוא מוותר ל על דמי המעבר כלומר אני נשאר עם 12 ג"ב ב-19.90 ₪ לחודש - חתמתי!

מסקנה. לפני שחותמים הסכם עם חברת תקשורת.

א. כדאי לדעת מה אתה צריך. בכמה גיגה בייט אתה משתמש

ב. כדאי לעשות סקר ולהכיר הצעות אחרות. ולקרוא האותיות הקטנות.

ג. צריך להתמקח.

מי ומה באשדות

מרתק בן עשרים דקות בהפקת איציק הדר. סיפורה של עטי נגלר היה מרתק לא פחות והתרגשותה של עטי, כמעט עד דמעות, 'חנקה' גם את הקהל. כל הכבוד.

אם בשואה עסקינן, הרי שמדכא לראות את האנדרטה הניצבת בבית הקברות, במצבה הזנוח מאז החורף דאשתקד. גם הבטחת המזכירה שהמיזם ישוקם עד היסוד ויחזור להיות מה שהיה, לא נותנת מנוח, שכן אם סופת החורף ההוא, היא שגרמה לנזק, מדוע שלא תעשה כך גם הסופה הבאה; וכבר נאמר יותר מפעם אחת שראוי לשנות את מיקום האנדרטה למקום שקט יותר, נגיש יותר ונטול סערות

חידה: מי הדמות? רמז: אישיות מוכרת בעמק הירדן

בעיצומו של החורף, בשוך אחת הסערות, נפל ענף בשרני של עץ פיקוס במגרש החניה הסמוך לגן המשחקים, תוך שהוא מעקם את אחד מעמודי התאורה. רצה הגורל ואיש לא נפגע בארוע. בתוך יממה נוסר הענף וסולק אך העמוד המצולק נותר במקומו כעדות אילמת, ויש המזהירים שהעץ ממנו נשר הענף נטוי באלכסון ולא ירחק היום שיפול מלוא קומתו ארצה. האם גם תעמוד לצידנו אלילת המזל? ספק.

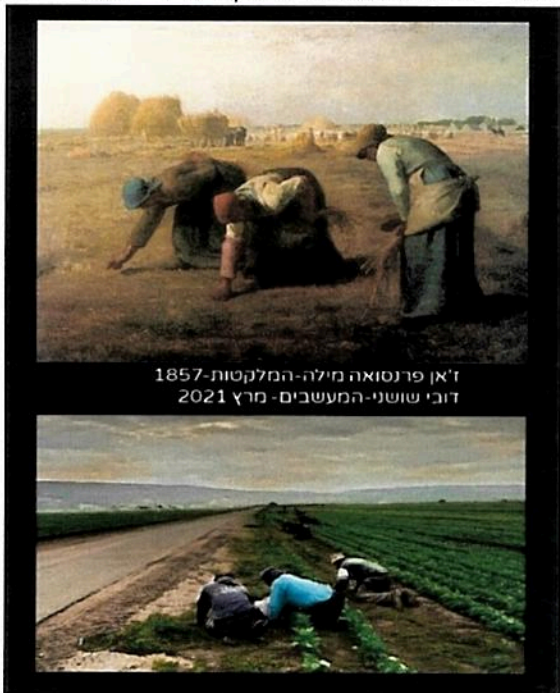
יום הזכרון לשואה ולגבורה מנוהל כבר הרבה שנים בידי צוות לעניין שכולל את ברוריה ולירון. בכל שנה הצוות מחדש משהו ומוסיף נדבכים חדשים. הפעם בחר להתמקד בסיפור משפחת פונדק לדורותיה בעקבות תחקיר מעמיק שערך דודו, נחשפו בפנינו פניה היפות של משפחה ענפה, שלא לומר חמולה, שכל אחד מפרטיה הוא עולם ומלואו. דודו, יחד עם בנו ירדן, חשפו לעין המצלמה את הקשרים וההקשרים ושמות סבים שעברו לבנים ובכל נשזר ונארג לסרטון

מי ומה - המשך

ובאותו עניין: נהג מאד לא זהיר עלה על העמוד וגרם למצב זה של קופסת שקי קקיי.. נקוה לתיקון בקרוב של העמוד והמתקן.

ללא מילים....רפרודוקציה: מתי עמלי

האבטיחים בדרך כלל מקיימים את הבטחתם והופכים לגידול המקשה הרווחי ביותר שלנו. השנה נראה שהשדה פורה במיוחד, וצריך לקוות שגם המחירים יהיו בהתאם. גם השעועית נראית מצויין, ונראה שזה קשור לא במעט למדיניות הזיבול, המעניק לקרקע התחדשות ורעננות והתוצאות ניכרות בעין ובכיס.

אפרופו דגלים ועצמאות תפסנו השבוע את הקאובוי שלנו, שרוליק ברקאי מחמש את עמדת השקי קקי בשקיות טריות, כאשר הדגל משמש לו כמטריה אווירית.

מי ומה - המשך

השבוע התקיים בבית הקברות בכנרת טקס צנוע אך מרשים לציון תשעים שנה למותה של המשוררת רחל בנוכחות קהל מצומצם אך אוהד. מוקי צור, שר ההיסטוריה, סיפר דברים מרתקים שלא ידענו על רחל, כמו למשל שלרחל, בניגוד למקובל, היה חוש הומור אדיר ואף כתבה שירים היתוליים. כאשר היתה חולה, הציעה לה חברתה לפתוח יחד מדור היתולי בעיתון 'דבר'. אני לא יכולה אמרה רחל, אבל את חייבת לפתוח מדור כזה, כי הומור זה דבר רציני ביותר....

לקראת יובל 'לוג' שיתקיים הקיץ, נלקח המשקל המיתולוגי של 'אשד' למסגריית 'לוג' לשם שיפוץ ושיפור. כך הוא נראה במסגריה:

אחרי

חג עצמאות שמח!

עלון 1562

עריכה – אבנר רון
צילום ועיצוב שער – ברכה פונדק
עימוד – אירית גל
צילום עלון – אתי רון

לפני....